

Novéna ke svaté Hedvice

7. 10. - 16. 10.

Příklad sv. Hedviky je tím, čeho se nám dnes namnoze nedostává.

Umět žít víc s myšlenkou na druhé než na sebe, je něco, co nikdy nepřestane být pravým lidským naplněním.
(biskup František V. Lobkowicz)

K 770. výročí smrti svaté Hedviky přijměte pozvání k devítidenní pobožnosti – nověně.

Modlitba je určena pro farní společenství, do malých společenství i k osobní pobožnosti.

Klasický průběh modlitby:

znamení Kříže, prosba o dar Ducha svatého nebo hymnus k Duchu svatému (Kancionál 422 nebo 423), četba biblického textu, chvíle ticha, četba zamyšlení, přímluvy, Otče náš, Zdrávas Maria, Sláva Otci, litanie a na závěr zpěv písně - *Pějme píseň o Hedvice* (Kancionál 891).

Krátká forma modlitby:

znamení Kříže, biblický text, zamyšlení, přímluvy, Otče náš, Zdrávas Maria, Sláva Otci.

Každý den je věnován jedné invokaci z litaní s všeobecným úmyslem vděčnosti a prosby za určitou skutečnost, kterou vkládáme do novény pro celou diecézi.

Biblické texty jsou vzaty z Českého ekumenického překladu, je možno nahradit je liturgickým překladem.

Texty k zamyšlení jsou s mírnými úpravami z knih

- *Svatá Hedvika Slezká, Hermann Hoffmann, Refugium, Olomouc 2012*

- *15 dní se svatou Hedvikou, Vojtěch Kohut, OCD, Cesta, Brno 2001*

Životopis svaté Hedviky

HEDVIČIN ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH

Hedvika se narodila v rodině knížat z Diessenu-Andechsu, někdy mezi lety 1170-1178 (nejčastěji se uvádí rok 1174). Byla dcerou Bertolda VI. († 1204), jednoho z nejvýznamnějších představitelů rodu, který jako kníže z Meranu patřil k nejlivnějším mužům v Bavorsku, a Anežky Vetyňské († 1195), dcery Dedona V., markraběte Dolní Lužice, která sousedila se Slezskem. S určitostí víme, že Hedvika měla sedm sourozenců: čtyři bratry a tři sestry (Ekberta, Otta I., Jindřicha, Bertolda, Anežku, Gertrudu a Mechtildu), z nichž někteří zaujali velmi významné postavení ve středověké společnosti a církvi.

Hedvika byla ve shodě s dobovou praxí už v pěti letech svěřena do výchovy kitzingenským benediktinkám, u nichž nabyla nevšedního vzdělání. Zde se utvářela její hluboká zbožnost a záliba ve čtení knih, zvláště pak úcta k Písmu svatému. Zde se ovšem také naučila i ryze praktickým dovednostem, jež potřebovaly knížecí manželky, jako bylo například umělecké vyšívání.

Naše světice měla být původně provdána za Toljena, syna srbského vládce Miroslava, ale když tento ztroskotal, byla určena za manželku Jindřichu Bradatému, piastovskému knížeti Slezska, kterého pojala za muže někdy v letech 1186 - 1190.

Když Jindřich v roce 1201 převzal vládu po svém otci, Hedvika byla již matkou nejméně čtyř dětí: Boleslava, Konráda, Anežky a Jindřicha, a možná i Gertrudy. Později se jí narodí ještě dvě děti, známe však jméno pouze jednoho z nich: Žofie. Hedvika bude muset přežít všechny své potomky s výjimkou dcery Gertrudy, abatyše v Třebnici...

Rok 1201 je prvním zlomem v životě světice: do té doby je Hedvika totiž především matkou a vychovatelkou svých dětí a její duchovní život a náboženský vliv se omezuje pouze na její vlastní dvůr, na manžela a na děti. Nyní bude mít mnohem větší možnosti a začne vstupovat do povědomí slezského lidu neobyčejnou úlohou, jakou bude schopna ve své prozíravosti a jemnosti sehrát v panovnickém úřadu svého manžela.

Druhým zlomem je pak rok 1209, kdy oba manželé složí slib čistoty (zdrženlivosti): od této chvíle vnímáme Hedviku jako opravdovou „Matku svého lidu“, jak byla už za života nazývána. Zasazuje se o zakládání klášterů a nemocnic, věnuje se široké a originální charitativní službě, dohlíží na soudnictví... To vše přitom s vědomím svých hranic a vždy s respektem vůči vládoucí úloze manžela.

Po jeho smrti (19. března 1238) se definitivně stáhne do ústraní třebnického opatství, kde již dříve často pobývala, a tam dožívá svá léta, aniž se vzdává díla milosrdenství, jemuž zasvětila celý život. Umírá 14. října roku 1243.

Záhy po smrti začíná být uctívána, a to povede ke slavné kanonizaci za Klementa IV., dne 26. března 1267 v italském Viterbu. Svatá Hedvika se stane postupně patronkou Slezska, Polska, křesťanských manželství a rodin, patronkou smíření a tvůrčí spolupráce mezi národy, patronkou budování kostelů a od 16. října 1978 i patronkou volby blahoslaveného papeže Jana Pavla II.

Hymnus k Duchu svatému

(Kancionál 423)

Přijď Tvůrce, Duchu svatý, k nám, / a navštiv myslí našich chrám,
z výsosti nebes zavítej, / do duší nám svou milost vlej.

Tys Utěšitel právem zván, / tys dar, jenž Bohem věčným dán,
zdroj živý, láskyplný dech, / tys posvěcení myslí všech.

Tys sedmi darů studnice, / prst Otcovy jsi pravice,
tys Bohem přislíbený host, / ty dáváš ústům výmluvnost.

Rač světlo v mysli rozžehnout, / vlij do srdcí nám lásky proud,
našeho těla slabosti / zhoj silou svojí milosti.

Dál nepřítelé zapuzuj / a duši pokoj uděluj,
ať vždycky pod vedením tvým / vyhnem se vlivům škodlivým.

Nauč nás Boha Otce znát / a Syna jeho milovat
a v tebe, Duchu svatý, zas / důvěřovati v každý čas.

Amen.

7. 10. – Svatá Hedvika, Kněžna Slezska

Vděčnost a prosba za vlast, za diecézi

Biblický text: Jan 3,30-33

On musí růst, já však se menšit. Kdo přichází shůry, je nade všecky. Kdo pochází ze země, náleží zemi a mluví o pozemských věcech. Kdo přichází z nebe je nade všecky, svědčí o tom, co viděl a slyšel, ale jeho svědectví nikdo nepřijímá. Kdo však jeho svědectví přijal, potvrdil tím, že Bůh je pravdivý.

Čtení k zamyšlení:

Odejít z malebného Bavorska do tehdy ještě nehostinného Slezska byl tvrdý požadavek, ale Hedvika jej cítila jako nezbytnost. Slezska bylo zapotřebí obdělávat nejen zemědělsky, ale i duchovně. Země to byla řídko osídlená, úplná lesů, rozsáhlých bažin, s velkými rozlohami neobdělané půdy. (...) Lid byl nevzdělaný a v kulturním rozhledu nevynikalo ani rytířstvo ani duchovenstvo. (...) Křesťanství lidé zatím přijali jen vnějškově, stará pověra byla spíš přikryta než překonána. (...)

Ovšem líčit zemi, jež Hedviku přijala za svou příští kněžnu, jako kraj šedi a černi by bylo nespravedlivé.

Slezský lid byl zdravý, silný, usedlý a s vlastí spojený; Lid prostý, nenáročný, ochotný ke službě, avšak zatím se u něj nedalo hovořit o hlubším pokřesťanštění. Řehoř VII. si v dopise polskému vévodovi trpce stěžuje na nedobry stav

tamní církve, na to, že se zde lid řídil spíše přirozenou než křesťanskou mravností. Tyto mravnosti nejsou sice protikladné, neboť milost předpokládá přirozenost, přitakává jí, uznává ji, ospravedlňuje ji, povyšuje a dokončuje ji, ale počátky setkání přirozené dispozice a posvěcující milosti byly u slezského národa obtížné. Osobní duchovní pastorače v našem smyslu neexistovala. (...) Všední den a pracovní týden nebyl prožíván křesťansky, a jak praví staré letopisy, lidé se ani pravidelně nezúčastňovali nedělní bohoslužby a neměli návyk ranní a večerní modlitby. (...)

Do takových poměrů tedy přišla svatá Hedvika jako do své nové vlasti. Nezačala však hubováním, odsuzováním a pohrdáním, ale tím, že zemi požehnala, přijala ji do svého srdce a pustila se do práce.

Přímluvy:

- za zemi, v níž žijeme, aby společná odpovědnost za dobro přinášela požehnání a dobro všem lidem
- za farnosti, v nichž žijeme, aby se staly místem zvěstování evangelia a otevřeného přijetí každého člověka
- za naši diecézi, aby si věřící uvědomovali, že na jejich životě závisí, jak ostatní budou přijímat nebo nepřijímat Ježíše a jeho evangelium

8. 10. – Svatá Hedvika, Žena plná bázně Boží

Vděčnost a prosba za dar víry

Biblický text: 1Kor 2,1-5

Ani já, bratří, když jsem přišel k vám, nepřišel jsem vám hlásat Boží tajemství nadnesenými slovy nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného. Přišel jsem k vám sláb, s velkou bází a chvěním; má řeč a mé kázání se neopíraly o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí, aby se tak vaše víra nezakládala na moudrosti lidské, ale na moci Boží.

Čtení k zamyšlení:

Duchovním není ten, kdo ze svého života vylučuje vše vnější a materiální jako nehodnotné či přímo zlé, nýbrž ten, kdo se ve všem, ve vnějším i vnitřním, hmotném i duchovním, nechává vést Duchem svatým.

Hedvika, ať už vědomě nebo neuvědoměle, právě toto dělá. Otevírá se působení Božího Ducha, který vane kudy a kam chce (srv. Jan 3,8) a tak se z něj doopravdy rodí. Nechává se jím utvářet a uchvátit jako jáhen Filip (Sk 8,39-40), a právě proto se stává jeho poddajným nástrojem.

Legenda nám také říká, pravděpodobně na základě zpětného rozjímání jejich životních osudů, k čemu ji Duch svatý vedl: „...od prvních let ji učil bázni Boží, a rovněž zdrženlivosti od veškerého hříchu.“ (...)

Boží bázeň není děsem a hrůzou před Všemocným, jemuž jsme vydáni napospas, nýbrž hlubokým vědomím vlastní nicoty před Nejvyšším Pánem, který se k nám ovšem s láskou sklání, aby nás chránil a vedl životem k věčné blaženosti. Není to nakonec nic jiného než uznání svrchované moci toho, který nás stvořil a vykoupil a kterému patříme bez obav, že by z toho pro nás mohly plynout nějaké negativní důsledky. Naopak tato nesmírná úcta bývá harmonicky provázena obrovskou důvěrou...

Takové bázně vyučoval Duch svatý již od dětství i svatou Hedviku.

Přímluvy:

- za praktikující křesťany, aby si stále byli vědomi, že mají ve své víře růst k dokonalosti
- za lidi na okraji církve, aby našli odvahu upřímně hledat pravdu a opustili duchovní vlažnost a lhostejnost
- za ty, kteří ještě Ježíše nepoznali a nepřijali, aby se setkali s věřícími, kteří je svým svědectvím a příkladem přivedou k živé zkušenosti s Boží láskou a ke vztahu víry

9. 10. – Svatá Hedvika, Ozdobená důvtipem a dobrými mravy

Vděčnost a prosba za svatost života

Biblický text: Kol 3,12-15

Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti.

A ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno společné tělo.

A buďte vděční.

Čtení k zamyšlení:

„Darem pokory a trpělivosti, jímž svatá Hedvika v plnosti stále obdarovávala Boha a zároveň dávala lidem ten nejvznešenější příklad, se úspěšně posilovala ve svém údělu a vítězila nad protivenstvími. Svou pokorou učila, že úspěchy nikoho nepovyšují, a protivenství člověka neničí“
(*Legenda maior* 3,8)

Důležitou vlastností svaté kněžny Hedviky, kterou dokázala natolik zušlechtit, že se stala její typickou ctností, pro kterou je velmi obdivována, je její mírnost.

Svatá Hedvika neměla konfrontační charakter: nepotřebovala se s nikým přít a od dětství se vyhýbala zbytečným sporům. Nebylo to z nedostatku odvahy ani z pocitu ohrožení,

nýbrž jednoduše proto, že šlo o jednu z jejích šťastných přirozených dispozic. Díky ní si snadno získávala přátele a byla s to vycházet dobře i s bouřlivými typy, jakým byl kupříkladu její manžel Jindřich. Tuto svou přirozenou mírnost dala Hedvika do služeb pokory a trpělivosti. Učila se ustupovat všude, kde to bylo možné, a uměla vyčkat na svou chvíli. A poněvadž byla rovněž ženou hluboké víry a naděje, dospěla až k velmi obdivuhodné odevzdanosti do Boží vůle. Nevíme, nakolik si světice již v dětství uvědomovala, kam vede ješitnost, pýcha, prchlivost a hněv, povýšenost a spoléhání na sebe. Jisté je, že jak rostla, měla zvláště v prostředí šlechtických rodů mnoho příležitostí pozorovat, jak se tyto neřesti stávají osudovými.

Na straně druhé získala záhy i velmi dobrou zkušenost, jak svou mírností a trpělivostí dosáhne, třeba u svého manžela, mnohem více, než kdyby o totéž usilovala příliš razantně a bez ochoty čekat.

Přímluvy:

- za nás všechny, abychom stále měli na paměti, že nestačí jen „ústy vyznávat“, ale že je třeba podle poznané pravdy žít
- za představitele světské moci, aby svým vlastním životem dávali příklad ušlechtilosti a správných lidských hodnot
- za představené v církvi, aby jejich mírnost, laskavost, moudrost, milosrdenství a odpuštění přiváděli všechny svěřené ke zkušenosti s Boží dobrotou a k trpělivé snaze o svatost života

10. 10. – Svatá Hedvika, Příklad apoštolského života

Vděčnost a prosba za odvahu a ochotu k evangelizaci

Biblický text: 2 Tim 4,1-5

Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím.

Avšak ty buď ve všem strýzlivý, snášej útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě.

Čtení k zamyšlení:

„Kristova služebnice byla přitahována k Bohu tak velkou žádostí a láskou, že se snažila nejen obětovat sebe samu, ale pokud možno přenést svůj plamen lásky i na ostatní zbožnou a věrnou službou. Proto i osobně, i prostřednictvím sluhy, kterého určila k tomuto poslání, poučovala jednotlivé hosty na dvoře o nutnosti zpovědi a modlitby, jakož i o ostatních věcech týkajících se spásy“ (Legenda maior 5,34)

Hedvičinu vnější činnost jistě nelze plně pochopit a docenit bez jejího niterného vztahu ke Kristu, avšak nelze ji představovat ani jen jako jakési „přetékání“ bohatého vnitřního života navenek. Zbožnost spontánně ponouká světici

k činu a čin zase okamžitě hledá oporu v modlitbě. Hedvika nevnímá zbožnost jako „soukromou záležitost“, nýbrž je si vědoma toho, že vždy vyžaduje i jasné vnější postoje a aktivity. Stejně tak ji ani nenapadne, aby se pouštěla do horečnaté činnosti, aniž by věci probírala s Pánem. (...) Úvodní citát z *Legendy* nám představuje Hedviku jako ženu, která byla velmi citlivá k dílu evangelizace a přistupovala k němu velmi aktivně a promyšleně. Jelikož milovala Boha plamennou láskou, nemohla o něm nemluvit a nestačilo jí přitom omezit se na náhodné rozhovory o Bohu.

Přímluvy:

- za ty, kdo slouží v církvi, aby měli apoštolské srdce a uměli rozlišovat důležité a nedůležité skutečnosti
- za laiky, aby pochopili, že hlásání evangelia není úkol pouze zasvěcených osob a kněží, ale že vlastním posláním každého křesťana
- za moudrost Ducha při hledání cest evangelia k lidem, abychom nacházeli nové účinné způsoby jak zvěstovat spásu, která je v Ježíši Ukřižovaném a Vzkříšeném

11. 10. – Svatá Hedvika, Matka ubohých

Vděčnost a prosba za sociální spravedlnost

Biblický text: Lk 11,41-42

Rozdejte chudým, co je v mísách, a hle, všechno vám bude čisté.

Ale běda vám farizeům! Odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních rostlin, ale nedbáte na spravedlnost a lásku, kterou žádá Bůh. Toto bylo třeba činit a to ostatní neopomíjet.

Čtení k zamyšlení:

„Dar zbožnosti a milosrdenství tak silně naplňoval srdce Kristovy služebnice, že byla vždy připravena projevit ke chvále Boží a svatých Páně jak svůj soucit, tak i účinné konání v pomoci bližním. Ve svém srdci totiž uchovával nezničitelná slova našeho Spasitele a starostlivě je uskutečňovala činem: ‘Buďte milosrdní.’ Tato šlechtná paní zdělila po svých předcích vrozenou laskavost, kterou ještě více prohlubovala láska k Ježíši Kristu. Posilována jeho milostí se snažila, nako-lik jen mohla, ustavičně konat dobro svými vlastníma rukama, a když tak nemohla činit sama, dělala to prostřednictvím jiných lidí.“ (Legenda maior, 6,1)

Hedvičiny skutky milosrdenství, zvláště toho, které se tradičně označuje jako „tělesné“ (dnes bychom řekli: ‘charitativní služba’), nejsou jen jakýmsi zbožným „cvičením“, které se žádá od všech, kdo chtějí být opravdovými křesťany,

a tím spíše ne „zásluhami“, jež by bylo možné získat pro nebe docela „chladně“, bez jakékoli hlubší osobní angažovanosti. V jejím přístupu hraje nemalou roli spontánnost, která pramení z intenzivní citlivosti a soucitu světice. Hedvika byla přes svou vnější důstojnost, hrdost a houževnatost velmi jemnou ženou, jíž se nemálo dotýkala bída tohoto světa. (...)

Všichni chudáci, kteří měli možnost zakusit její milosrdnou něhu, v ní právem i proto, že to byla jejich kněžna a paní, mohli vytušit Všemohoucího Boha, jenž se sklání k lidské bídě, aniž by před ním člověk jen proto ztratil respekt a úctu.

Přímluvy:

- za politiky a představitele samosprávy, aby hledali cesty k sociální spravedlnosti
- za společenství církve, abychom byli citliví k nouzi bližních a uměli žít solidárně
- za lidi v nouzi, aby se nebáli požádat o pomoc a aby ji také nacházeli

12. 10. – Svatá Hedvika, Matka svatých synů a dcer

Vděčnost a prosba za děti a mládež

Biblický text: Lk 18,15 -17

Přinášeli mu i nemluvnátka, aby se jich dotýkal. Když to učedníci viděli, zakazovali jim to. Ježíš si je zavolal k sobě a řekl: „Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. Amen, pravím vám, kdo nepřijme království Boží jako dítě, jistě do něho nevejde.“

Čtení k zamyšlení:

Hedvika svému choti darovala sedm dětí. Šťastné děti! Lepší matku nemohly mít. A když dítě vychovává svatá matka, musí tato výchova přinést svaté plody.

Její poslední dítě, pokřtěné na Boží hod vánoční roku 1208 na hradě Hlohově, zemřelo tak záhy, že jeho výchova ani nemohla započít. O Anežce a Sofii se životopisec už dále nezmiňuje. Domníváme se tedy, že také dlouho nežily. Nejstarší Boleslav zemřel 10. Zářím 1208 ve věku dvacet jedna let. Ani o něm nic nevíme.

Blíže víme pouze o Jindřichovi, otcovu nástupci, který žil v letech 1191-1241; dále o Konrádovi, o Sofii a o Gertrudě, která svého bratra Konráda milovala nade vše. Těmto třem se od jejich svaté matky dostalo nejlepší výchovy. Nejplatnějším důkazem je, že Jindřich a Gertruda byli po Hedvičině smrti uctíváni jako svatí.

Gertruda vstoupila do cisterciáckého kláštera v Třebnici. Dala své mládí a své panenství Pánu jako oběť smíření za zločin černého roku 1208. Zemřela 2. prosince 1268. Heroické nasazení...

Mnoho bolesti vytrpěla Hedvika kvůli své těžce trápené a přitom zcela nevinné dceři a spolu s ní. A další trápení jí způsobovaly viny syna Konráda. Ke svému žalu shledala, že v rozepři jsou její vlastní synové. Hedvičino mateřské srdce nepopsatelně trpělo při pohledu na to, jak její dva synové, vychovaní se stejnou láskou, stojí proti sobě jako nepřátelé na smrt. Nejvíce ji trápilo pomýšlení, že bratrovražedná válka, které nemohla zabránit, je urážkou Boha. Co mohla dělat víc než modlit se a plakat? (...)

Jindřich se oženil, roku 1216 si přivedl dceru českého krále Přemysla Otakara I. Annu. A ukázalo se, že tato dívka je hodna nejen jeho, ale i své svatě tchýně Hedviky. Jindřich zdědil po otci státnickou moudrost a rytířskou, a navíc jeho křesťanství bylo hlubší než otcovo a více formovalo jeho přání a činy. Lze říci, že co pro otce bylo záležitostí svědomí, bylo u syna záležitostí srdce.

Přímluvy:

- za křesťanské rodiče, aby moudře a zodpovědně vedli své děti k životu z víry.
- za děti, aby mohly pod vedením Ducha svatého růst v moudrosti a čistotě.
- za mládež, aby stále uvědomělejším způsobem žila ze svého křtu.

13. 10. – Svatá Hedvika, Zrcadlo manželek

Vděčnost a prosba za rodinný život

Biblický text: Mt 19,3-9

Tu k němu přišli farizeové a pokoušeli ho: „Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?“ Odpověděl jim: „Nečetli jste, že Stvořitel od počátku `muže a ženu učinil je´? A řekl: `Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou ti dva jedno tělo´; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!“

Namítnou mu: „Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek?“ Odpoví jim: „Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. Od počátku to však nebylo. Pravím vám, kdo propustí svou manželku z jiného důvodu než pro smilstvo a vezme si jinou, cizoloží.“

Čtení k zamyšlení:

O přístupu Hedviky a Jindřicha k manželskému životu víme z dobového svědectví: *Zavázáni svatým svazkem manželství, jej podle apoštolského učení uchovávali v každém ohledu bez vady a dbali jeho zákonů a práv. (...)*

V Hedvičině manželství vidíme ochotné podřizování se zákonům života, vůli Boží a učení církve i živou důvěru v církvev jako Bohem ustanovenou ochránkyni zákona a pořádku, práva na život a povinnosti žít, v pomocnici k zúšlechťování svých vnitřních hnutí a věrohodnějšího uspo-

řádání života. Hedvika i její manželství potřebovalo *spojení* přirozeného i nadpřirozeného řádu, které by upřednostněním života v Bohu odráželo jednotu. (...)

I Hedvika ve svém manželství jistě zakoušela něhu, díky níž mohla lépe nést jeho břímě a se svým chotěm se plněji sjednocovat. Její srdce potřebovalo sjednocení dvou, v němž se může stále znovu projevovat láska. V manželství, kde se tělesná vzájemnost proplétá s požadavky ducha a sama se duchu otevírá, nejde o prostou zodpovědnost, ale o hledání toho, co oba více sjednotí a obohatí.

Proto je manželství trvalým pramenem nebeských milostí. Je to cíl obtížný, a to i v nejsvatějším manželství, ale dosažitelný pro toho, kdo je za svou lásku odpovědný před Bohem a tak ji pozvedá a otevírá Božímu působení.

Přímluvy:

- za mladé lidi, aby se nebáli přijmout celoživotní zodpovědnost a přijali svátost manželství
- za ty, kdo již žijí v manželství, aby je provázela vzájemná láska, úcta a věrnost.
- za rodiny naší diecéze, aby v nich vládly svornost, jednota a pokoj.

14. 10. – Svatá Hedvika, Radost kněží

Vděčnost a prosba za hojná a svatá kněžská povolání

Biblický text: 2Tim 1,6-11

Proto ti kladu na srdce, abys rozněcoval oheň Božího daru, kterého se ti dostalo vzkládáním mých rukou. Neboť Bůh nám nedal ducha bázlivosti, nýbrž ducha síly, lásky a rozvahy. Nestyd' se tedy vydávat svědectví o našem Pánu; ani za mne, jeho vězně, se nestyd', nýbrž snášej spolu se mnou všechno zlé pro evangelium. K tomu ti dá sílu Bůh, který nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy a nyní zjevil příchodem našeho Spasitele Ježíše Krista. On zlomil moc smrti a zjevil nepomíjející život v evangeliu. K jeho zvěstování jsem já byl ustanoven hlasatelem, apoštolem a učitelem.

Čtení k zamyšlení:

Hedvika byla ve své zbožnosti důsledná, což ji vedlo k tomu, že měla ve velké úctě rovněž služebníky oltáře a eucharistie: kněze. Autor *Legendy* tuto charakteristickou črtu mnohokrát zdůrazňuje. Říká například: „*Nesedla si ke stolu dřívě, dokud se neposadil kněz, který předtím sloužil mši svatou.*“ (*Legenda maior* 5,20) Na jiném místě je pak dosvědčeno, že kněží, kteří museli z jakéhokoliv důvodu cestovat, se rádi zastavovali u dvora slezského knížete, neboť věděli, že budou zbožnou kněžnou uctivě přijati. Mnozí také ještě

po smrti světice vděčně vzpomínali, jak se Hedvika s velkou starostlivostí zajímala o jejich časné potřeby.

Tuto její úctu ke kněžím nelze chápat jako bezelstnou navítnost; světice si je dobře vědoma toho, že ne každý kněz je ve své službě stejně horlivý. Nacházíme i svědectví tohoto druhu: *„Zvláště silnou láskou zahrnovala ty kněze, o nichž věděla, že svědomitě slaví bohoslužby. Není pochyb o tom, že milovala více ty, kteří prokazovali větší zbožnost při sloužení mše.“* (Legenda maior 5,22) Hedvika bylo na jedné straně cizí, aby se prostoduše domnívala, že každý kněz je okamžitě „vtělená svatost“, a proto dokázala ocenit a povzbudit slovem i skutkem ty, u nichž viděla horlivost.

Hedvika chovala hlubokou úctu ke všem kněžím; zvláště ji však naplňovalo radostí, když mezi nimi mohla najít takové, kteří do hloubky žili z eucharistického slavení.

Přímluvy:

- za mladé muže, aby upřímně hledali své životní poslání a uměli se rozhodnout pro Boží volání
- za ty, kdo mají podíl na Kristově služebném kněžství, aby svou službu věřícím budovali na eucharistii
- za horlivost a svatost otce biskupa, kněží i jáhnů v pastýřském poslání

15. 10. – Svatá Hedvika, Perla vdov

Vděčnost a prosba za vytrvalost v každé životní situaci

Biblický text: Lk 2,36-38

Žila tu i prorokyně Anna, dcera Fanuelova, z pokolení Aše-
rova. Byla již pokročilého věku; když se jako dívka provda-
la, žila se svým mužem sedm let a pak byla vdovou až do
svého osmdesátého čtvrtého roku. Nevycházela z chrámu,
ale dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami.

A v tu chvíli k nim přistoupila, chválila Boha a mluvila
o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma.

Čtení k zamyšlení:

Svatá Hedvika velmi mnoho trpěla. Jistě pro ni nebylo
snadné tato různá utrpení nést. Nenacházíme však nikde
ani nejmenší zmínku o tom, že by před přívalem bolesti
měla tendenci utíkat. Naopak, je možné ji sledovat jako tu,
která se snaží všem životním těžkostem a trápením čelit a
pokud možno ulehčit situaci všem, kteří trpí spolu s ní.

Přes svou korunu a purpur byla Hedvika *mater dolorosa* -
matkou obtíženou křížem.

Své vdovství prožívala v Třebnici. Žila v klášteře, ne však
jako řeholnice, ale jako svobodná, nezávislá žena, svobod-
ně konající vše, co považovala za prospěšné. Odpovědnost
za sebe a své jednání na nikoho nepřenesla.

Prozřetelnost ji neurčila ke klauzuře, ale k tomu, aby své
rozlehlé a zaostalé zemi byla milosrdnou sestrou. Oběto-

vala světskou velikost, aby se v pooře zalíbila Pánu, obětovala světské radosti, aby se sebezáporem stala podobnou Vykupiteli, obětovala světskou moc, aby se službou Bohu zasvětila nebi. To ukazuje, jak byla zralá.

Křesťan není ten, kdo se stylizuje do velkých hodnot, ale ten, kdo najde, kým má být v Pánových očích!

Hedvičina pokora byla nelíčená.

Přímluvy:

- za všechny, kdo prožívají životní krize, aby svou naději vložili do Hospodina a důvěřovali Jeho moci
- za ty, kdo zakoušejí životní zklamání a ztráty, aby nepřestávali hledat a nacházet smysl a cíl lidského života a aby pochopili, že směřujeme k Bohu
- za ty, kteří pracují v pomáhajících profesích, aby nikdy neztratili empatii, citlivost, soucit a aby dokázali „nést břemena druhých a tak naplnili zákon Kristův“

16. 10. - Slavnost sv. Hedviky, hlavní patronky Slezska

Modlitba za diecézi

Všemohoucí věčný Bože,
přijmi naši modlitbu,
kterou ti předkládáme za naši diecézi.
Zdokonaluj v nás dílo,
které bylo započato skrze Ježíše Krista
a dovršuje se v Duchu svatém.

Ať v síle tvých darů stále více rosteme v lásce k Tobě
i ve vzájemné jednotě,

aby nám nic nebránilo v naplňování Tvé vůle.

Přiváděj nás k hlubšímu vnitřnímu životu,
zapal v nás apoštolskou horlivost,
která by zahrnula všechny lidi bez rozdílu,
neboť byli vykoupeni Krví Ježíše Krista.

Znič v nás pýchu,

obdař nás svou pokorou a velkorysou odvahou.

Pomoz nám skrze Ducha svatého
uskutečňovat Tvé dílo ve světě,

aby láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota,
věrnost, tichost a sebeovládání

byly patrné v našem životě

a my tak s odhodláním až do krajnosti svědčili o Tobě,
který žiješ a kraluješ na věky věků.

Amen.

LITANIE KE SVATÉ HEDVICE SLEZSKÉ

Pane, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Pane, smiluj se.

Pane, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Pane, smiluj se.

Bože, náš nebeský Otče,

Bože, Synu, Vykupiteli světa,

Bože, Duchu svatý,

Bože, v Trojici jediný,

smiluj se nad námi.

Svatá Maria,

Svatá Boží Rodičko,

Svatá Panno Panen,

oroduj za nás.

Svatá Hedviko,

Kněžno Slezska,

Koruno knížat,

Útěcho naše,

Matko ubohých,

Matko ztrápených,

Matko nakažlivě nemocných,

Zrcadlo manželek,

Radosti kněží,

Semeno královské,

Půdo, které Bůh požehnal,

Matko svatých synů a dcer,

Strome dobrý,

oroduj za nás.

Ženo, plná bázně Boží
Ženo, poslušná Božích příkazů,
Příklade apoštolského života,
Ty, kteréš pohrdla tímto světem,
Ozdobená důvtipem a dobrými mravy,
Jasná pochodni Slezska,
Perlo vdov,
Vonná třebnická růže,
Kristova snoubenko,
Milovaná dcero Nejsvětější Panny,

Měj s námi slitování, *vysvobod' nás, Pane.*
Ty, který sis zamiloval svatou Hedviku,
Ty, který jsi její vodu proměnil ve víno,
Ty, který jsi na ni promluvil z kříže,
Ty, který jsi ji zasvětil do tajemství svého umučení,
Pro její zásluhy,
Ode všeho hříchu,
Ode všeho zlého,
Od náhlé smrti,
Od věčné záhuby,
V den, kdy přijdeš soudit,

Bože, my hříšníci, *prosíme tě, vyslyš nás.*
Odpusť nám naše hříchy na přímluvu svaté Hedviky,
Vysvobod' nás od všech trestů,
Obrať nepřátele své církve,

Uděl našim dobrodincům věčnou odměnu,
Uved' do své blaženosti naše zemřelé bratry a sestry,
Ježíši, Synu Boha živého,

Beránku Boží, tys na sebe vzal hřích světa,
smiluj se nad námi.

Beránku Boží, tys na sebe vzal hřích světa,
smiluj se nad námi.

Beránku Boží, tys na sebe vzal hřích světa,
smiluj se nad námi.

V: Oroduj za nás, svatá Hedviko,

O: aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

Modleme se:

Bože, ze své milosti nám dáváš odpuštění a spásu;
milosrdně na nás shlédni a dej, abychom svůj trvalý
domov nehledali zde, ale na přímluvu svaté Hedviky
směřovali k věčným příbytkům, které jsi nám připravil.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

nebo:

Modleme se:

Milosrdný Bože, osviť naše srdce a dej, abychom na
přímluvu svaté Hedviky nevyhledávali pozemské štěstí,
nýbrž usilovali o ustavičnou radost v nebi.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Píseň ke svaté Hedvice

Kancionál 891

1. Pějme píseň o Hedvice, / Kristu vroucně děkujíce,
za milosti, jimiž zdobí, / v nebi služebnici svoji.
2. Na knížecím dvoře žila, / v pokoře se osvědčila.
Koruna jí zdobí hlavu, / ona však odmítá slávu.
3. Po Kristu jen srdce prahne, / v ticho klášterní ji táhne,
věrná Boží služebnice / z trůnu spěje do Třebnice.
4. Odkládá své drahé skvosty, / volí chudobu a posty,
hojí nemoci a bídu, / Kristu slouží v chudém lidu.
5. Po vítězném zdejším boji / koruna jí zdobí dvojí,
za svůj lid u Boha prosí, / za vláhu nebeské rosy.
6. Pro čas dnešní i budoucí / pomoz nám tvá ruka vroucí,
ať se čest a sláva Boží / v našich krajích hojně množí.
7. Ať jsme v církvi na svém místě, / ať je naše srdce čisté,
odstraň nenávist a pýchu, / zdroj a původ našich hříchů.
8. Dokud srdce v těle bije, / ať jen Kristu věrně žije,
po smrti pak nebes Králi / s tebou pěje píseň chvály.